

Školy straší studenty: Máme program, který odhalí plagiáty

Otázka plagiátorství se na vysokých školách nejčastěji řeší v souvislosti se studenty. Ti si totiž v dnešní době častokrát snaží ulehčit práci při psaní seminárních i závěrečných prací kombinací magických kláves CTR+C (zkopíruj) a CTRL+V (vlož). Odradit je od toho má projekt Masarykovy univerzity, který odhaluje opsané pasáže v závěrečných pracích.

Všichni oslovení představitelé vysokého školství v Česku totiž svorně tvrdí: „Je důležité vzdělávat už studenty, aby si osvojili, že vědomé plagiátorství je neetické.“ Liší se však v názorech, do jaké míry opisování ovlivňuje internet.

„Kdo chce opisovat, ten si k tomu vždycky cestu najde,“ říká děkan Fakulty sociálních studií MU Ladislav Rabušic. Stejného názoru je i proděkanka pro pedagogickou činnost a předsedkyně disciplinární komise Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně Anežka Lengálová. Ta se ale domnívá, že vrchol plagiátorství spojený s internetem má už české školství za sebou. Právě díky programu MU, o němž studenti vědí, že jej školy používají a odhalené plagiátorství trestají.

Exemplární potrestání

Příkladem je případ z Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, který proděkanka považuje za exemplární. Loni zde totiž za plagiátorství vyloučili studentku, která ve své práci opsala celou praktickou část. „Pokud je zjištěna shoda s dříve vytvořenými pracemi, je samozřejmě je nutné rozlišovat, o jak závažné provinění se jedná,“ říká proděkanka Lengálová. „Někdy může být shoda způsobena např. citací zákona v příloze práce. Vždy je nutno postupovat individuálně,“ dodává.

Kromě systému Theses.cz, který odhaluje plagiáty v závěrečných pracích, letos v létě MU spustila i projekt Odevzdej.cz, který slouží pro kontrolu seminárních prací. Systém není volně dostupný jen pro školy, ale i pro každého, kdo si chce otestovat, zda nevytvořil plagiát.

V současnosti se do Theses.cz vložené práce porovnávají s více než 1,5 milionem dokumentů, mezi nimi jsou zahrnuty nejen závěrečné práce zapojených škol, ale i další studentské práce jako seminárky, referáty a různé projekty, studijní literatura a internetová encyklopedie Wikipedia. „Když není v systému něco dnes, tak to neznamená, že to tam nemůže být zítra,“ říká k rozšiřování databáze Jitka Brandejsová z Masarykovy univerzity, která se na projektu podílí.

Konkrétně na MU bylo od začátku roku 2008 do poloviny května 2009 odhaleno celkem 20 případů plagiátorství. Z toho v šesti případech byli studenti podmíněčně vyloučeni, dvěma bylo ukončeno studium, dva případy byly řešeny napomenutím, tři hodnocením F a nařízením k přepracování práce. V šesti případech nedošlo k řešení před disciplinární komisí, neboť dotyční studenti přerušili či ukončili studium.